

Wees eerlijk over de ouderenzorg

Stapje voor stapje wordt de ouderenzorg schraler, ziet **Mark Janssen**. De politiek moet duidelijk maken hoe de toekomst voor de zorg eruit ziet.

Op 23 oktober stond op de Forumpagina een indringend artikel over Philadelphia, zorgaanbieder voor mensen met een verstandelijke beperking. Schrijfster José Smits vroeg zich af welk effect de miljoenenverliezen die de organisatie lijdt, hebben op de zorg voor cliënten.

Vanuit de ouderenzorg vraag ik mij al enige tijd af of politici voldoende door hebben wat de effecten zijn van hun beleid. De verliezen van Philadelphia hebben daar namelijk veel mee te maken. Kort geleden zag ik plots een aantal parallellen tussen de crisis van de banken en de situatie in de zorg. Ik zag ook dat de regering de afgelopen weken moed en daadkracht toonde door met enorme snelheid maatregelen te nemen die het vertrouwen in de financiële sector moeten herstellen: de overname van Fortis/ABN Amro, garanties voor de spaarders van Icesave en garanties voor de leningen van banken onderling. Natuurlijk gaat de vergelijking op een aantal punten mank, maar er zijn overeenkomsten. Waarom reageert de overheid dan niet overeenkomstig?

Dit jaar maakt waarschijnlijk meer dan 60 procent van alle zorginstellingen in de Nederlandse ouderensector verlies. Vorig jaar was dat ongeveer de helft. Een aantal van deze instellingen zit financieel zwaar in de problemen. Dit is grotendeels veroorzaakt doordat er de afgelopen jaren te veel uren zorg is geboden, in een poging de kwaliteit hoog te houden. Het verkleinen van het verlies leidt tot minder mensen aan het bed. De overhead (onder andere management en administratie) is al tot een minimum uitgekleed.

Zorginstellingen hebben echter te maken met steeds ziekere klanten en moeten met steeds minder geld kwalitatief goede zorg blijven bieden. De overheid heeft de garanties de laatste jaren afgebouwd. Marktwerking betekent immers dat zorginstellingen ook failliet moeten kunnen gaan. Waarom garandeert de overheid zorginstellingen niet meer continuïteit, terwijl die maatschappelijk gezien ook van grote betekenis zijn?

Marktwerking in de zorg betekent onherroepelijk dat er kwaliteitsverschil zal ontstaan tussen woon- en zorgvoorzieningen voor mensen met geld en de voorzie-

ningen voor minder kapitaalkrachtigen. Mensen met geld kunnen bijkopen, mensen zonder geld niet. De verschraling van indicaties in de thuiszorg, de verlaging van AWBZ-tarieven, het schrappen van een deel van de ondersteunende begeleiding, heeft grote effecten voor klanten. En die zijn nu al merkbaar, want die verschraling is al een aantal jaren aan de gang.

Waarom garandeert de overheid wel het geld van de spaarders van Icesave – maar garandeert ze geen goede kwaliteit van zorg voor Nederlanders met weinig geld?

De problemen in de financiële sector werden in korte tijd duidelijk en er werd snel en adequaat gereageerd. De problemen in de ouderenzorg worden langzaam zichtbaar. Stapje voor stapje wordt de zorg schraler, wordt het moeilijker goede medewerkers te vinden en wordt de kwaliteit uitgehold. De kwaliteitsproblemen komen in toenemende mate in de media aan bod. Iedereen, politici voorop, spreekt daar schande van. Als maatregel worden de kwaliteitseisen opgeschroefd. Met als effect meer bureaucratie; we zijn meer tijd kwijt aan registreren en rapporteren en dit gaat ten koste van tijd voor de klant. In de gewenste kwaliteitsverhoging wordt vervolgens ook onvoldoende geld gestoken. En de zorginstellingen worstelen in stilte door.

Stop het proces van verschraling door als met een kaasschaaf steeds een plakje kwaliteit van de zorg voor ouderen af te halen. Maak politiek duidelijk hoe de toekomst van de zorg eruit ziet, hoe de goede kwaliteit van ons Nederlandse stelsel behouden kan blijven en hoe

---

Ontken de verschraling en de uitholling van het zorgstelsel niet langer

.....

dat op den duur wordt gefinancierd. Steek het hoofd niet in het zand door de verschraling en de uitholling van nu te ontkennen.

En als er structureel geen geld bijkomt, geef de instellingen dan nu de tijd en mogelijkheden samen met hun klanten aan de omslag te werken. Want de familie is nog niet gewend dat er een beroep op hen wordt gedaan, of dat er bijbetaald kan worden. Andere financieringsbronnen zijn nog niet aangetoond. In vergelijking met de recente injecties in de financiële sector zal het echt een schijntje zijn om op die manier de zorg voor kwetsbare en zieke ouderen ook de komende jaren op een aanvaardbaar niveau te houden.

Mark Janssen is directeur Zorg bij de Noord-Hollandse zorgorganisatie Omring.